

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با مسؤولان قوه قضاییه و خانواده های شهدای هفتم تیر - 7 / تیر / 1379

بسم الله الرحمن الرحيم

به شما حضار محترم؛ مسؤولان عزیز قوه قضاییه و خانواده های محترم شهدای بزرگوار هفتم تیر خوشامد عرض می کنم.

يك جمله درباره هفتم تیر عرض کنم. مهمترین چیزی که در این حادثه همه دلها و چشمها را به خود مشغول کرد، این بود که ضربه های خصمانه دشمن بر پیکره انقلاب هرچه سنگین تر باشد، جوشش ایمان و صلابت صبر و استقامت در مردم بیشتر خواهد شد. هفتاد و چند نفر از مدیران برجسته ای که در میان آنها شخصیتی مثل شهید بهشتی حضور داشت، یکجا به وسیله دشمن از نظام اسلامی گرفته شدند؛ آن هم با آن وضع فاجعه آمیز و حزن انگیز. عکس العمل این انقلاب و این ملت چه بود؟ مردم، با ایمان و با صلابت صبر و استقامت خودشان و آن خانواده های معظم با شکیبایی و بردباری مؤمنانه شان، توانستند چنان پاسخی به دشمن بدهند که در محاسبات مادی و در هیچ وضعیتی قابل گنجاندن نبود و نیست. انقلاب را بیمه کردند، دشمن را مطرود کردند و نام ملت ایران را بلند آوازه کردند. همیشه همین طور است. تا وقتی که ایمان و صبر و هوشیاری و بردباری مردم ذخیره ارزشمند این انقلاب و این نظام است، دشمن از وارد آوردن ضربه به این نظام و این انقلاب هیچ طرفی نخواهد بست و هیچ سودی نخواهد برد و انقلاب مستحکم تر خواهد شد. شهید بزرگوار ما - مرحوم آية الله بهشتی - يك شخصیت نمونه و ممتاز در نظام اسلامی بود که در این حادثه از دست ما گرفته شد؛ اما هم یاد او زنده ماند و هم خون او و یارانش انقلاب را پایدار کرد و این درس بزرگ برای انقلاب ماند.

این هفته بسیار بجا به نام قوه قضاییه نامگذاری شده است؛ چون تشکیلات جدید قضایی و نظام نوین قضایی اسلامی با فکر و ابتکار و پشتکار شهید مظلوم بهشتی توانست منعقد شود و شکل بگیرد. البته اگر خود او زنده می ماند، مسلماً حرکت این نظام به سوی تکامل و رفع عیوب و جلب جهات مقوی و مرجح، سریعتر انجام می گرفت. بعد از ایشان هم تلاشهای مشکور مبذول شده است که ان شاء الله خدای متعال زحمات عزیزانی را که در طول سالیان اخیر، در این راه زحمت کشیده و تلاش کرده اند - در هر سطحی از سطوح قوه قضاییه که بودند؛ چه در سطح مدیریّت و چه در سطوح دیگر - قبول کند.

آنچه امروز برای ما مطرح است، این است که قوه قضاییه در کشور ما نقش و جایگاه بی نظیر و ممتازی دارد. همان طور که جناب آقای هاشمی شاهرودی بیان کردند، قوه قضاییه رکنی است که با سلامت و استقامت و صلاح آن، تمام عیوب در دستگاههای اجرایی و در بخشهای مختلف مدیریّت و سازماندهی اداره کشور و در سطح جامعه، به مرور از بین خواهد رفت. نقش قوه قضاییه در قانون اساسی این طور پیش بینی شده است.

نظارت قوه قضاییه؛ پیشگیری از جرم، تأمین عدالت، تأمین امنیت. اینها قلمهای بسیار درشتی است که در نظام اسلامی جزو سرفصلهای مهم اداره مطلوب کشور به حساب می آید. قوه قضاییه می تواند مظهر عدالت در نظام اسلامی باشد. قوه قضاییه، با صلابت، با اقتدار و با تصمیم گیری درست و بهنگام می تواند جلو پیدایش و رشد جرایم و توسعه خلاف در دستگاههای مختلف را سد کند؛ از ظلم به مظلومان و مستضعفان جلوگیری کند؛ از قدرت نمایی کسانی که به زر و زور مسلّحند، جلوگیری کند.

آفت جوامع بشری این است که کسانی با داشتن پول، با داشتن پشتیبان، با داشتن قوم و عشیره - چه قوم و عشیره به شکل قدیمی آن، چه قوم و عشیره به شکل مدرن و امروزی آن؛ یعنی حزب بازی و گروه بازی - حقوق عمومی را ندیده بگیرند؛ حق مردم را تضییع کنند؛ فرصتها را منحصرأ به اشغال خود در آورند و جلو عدالت را بگیرند. قوه قضاییه مقتدر، با صلابت، هوشمند و عالم می تواند جلوی اینها را بگیرد.

من خدا را شاکرم که بحمدالله بعد از آن که این قوه به وسیله يك عالم روشن بین فاضل پایه گذاری شد، امروز هم

به وسیله يك عالم روشن بین، فاضل، آگاه و نوگرا اداره می شود. آنچه موجب این می شود که بنده قلباً خدای متعال را سپاسگزاری کنم، این است که بحمدالله امروز ایشان با برخورداری از علم و نگاه عالمانه به مسائل، تکیه به معلومات فقهی وسیع، گرایش به استخدام روشهای نو و علمی برای پیشرفت امور، بعلاوه نگاه کلان به مسائل قوه قضاییه - که این امر بسیار مهمی است که ما قوه قضاییه را مثل يك رکن و يك عنصر اصلی در کل نظام بینیم و تأثیر آن را در مدیریت کلان نظام در نظر بگیریم - و همچنین با شجاعت و قاطعیت، مدیریت قوه را در دست دارند و بنده با گذشت کمتر از يك سال، آثار این انتصاب بجا و به موقع و مبارک را مشاهده می کنم.

البته این به معنای آن نیست که ما امروز همان چیزی را که در قضای اسلامی متوقع هستیم، در قوه قضاییه مشاهده می کنیم؛ نه، انتظارات ما زیاد است. البته مطالبات این طلبه حقیر که مسؤولیت سنگینی را در قبال هر حکم و هر اقدام و هر حرکت شما، پیش خدای متعال بر دوش خودم احساس می کنم، با مطالبات جناحها و گروهها و عناصر سیاسی و امثال اینها نایستی اشتباه شود؛ جناحهای سیاسی دنبال کار خودشان هستند. بعضی از جناحهای سیاسی دنبال این هستند که اقتدار و صلابت قوه قضاییه را از آن سلب کنند تا این قوه قدرت اقدام نداشته باشد. بعضی در پی ارباب مسؤولان قوه قضاییه اند تا با آنها همخوانی کنند. اگر جنجال و انتقادی می کنند، انسان نشانه خیرخواهی را در آن جنجالها و انتقادهای کمتر مشاهده می کند. البته این مسؤولیت سنگین، این کار بزرگ و این مأموریت الهی که بر دوش مسؤولان قوه قضاییه است، باید در آنها این آمادگی را هم به وجود بیاورد که این طور مخالفتها و جنجال آفرینیها و ابراز توقعها شود. این خلاف انتظار نیست. بالأخره افرادی دچار عقده های شخصی و حسادتند؛ افرادی دنبال مقاصد سیاسی اند و با روشهای سیاسی کارهایی را می کنند، حرفهایی را می زنند و انتقادهای ناواردی را گاهی با بعضی از انتقادهای احیاناً وارد مخلوط می کنند. بنابراین آن مطالبات جداست. آنچه که بنده به عنوان يك طلبه مسؤول از قوه قضاییه انتظار دارم، همان چیزی است که ما چهره زیبا و منور آن را در قضاوت امیرالمؤمنین علیه سلام الله الملك الحق المبین در تاریخ مشاهده می کنیم: آن عدالت قاطع، آن عدالت بی ملاحظه، آن عدالت فراگیر، آن عدالت امیدوار کننده، آن عدالتی که در آن افراد ضعیف و معمولی جامعه در مقابل قانون و معامله قانونی، با افراد مقتدر و قدرتمند یکسانند. در اسلام این گونه است؛ در قانون اساسی ما هم این گونه است.

در قانون اساسی، رهبری، رئیس جمهور، رئیس قوه قضاییه و دیگر مسؤولان کشور، با آحاد مردم در قبال قوانین هیچ تفاوتی ندارند. هیچ کس بالاتر از قانون نیست. قانون اساسی اختیاراتی را به کسانی می دهد. قانون اساسی به قاضی می گوید محکوم یا تبرئه کن؛ حکم قضایی صادر کن. به رهبری هم می گوید با ملاحظه این جهات، عفو کن. این مافوق قانون حرکت کردن نیست؛ این متن و مرقع قانون است. قانون برای همه یکسان است. برای کسانی که گره هایی را باز کنند، راههایی را بگشایند و مشکلاتی را حل نمایند، مسؤولیتهایی وجود دارد. آن جایی که قانون در میان است، همه یکسانند. این امر بسیار مهمی در اسلام است. دیگران هم ادعای این را می کنند، اما اسلام این را در عمل نشان داده است. ما دنبال آن هستیم؛ ما این تصویر زیبا در ذهنمان است.

من يك وقت به برادران عزیز قوه قضاییه عرض کردم که شأن قوه قضاییه این است که در هر گوشه از این کشور اگر به کسی ظلم شد، در دل او نور امیدی باشد که به دستگاه قضایی مراجعه می کند و احقاق حق می شود. آن روزی که به این نقطه برسیم، روزی است که قضای اسلامی تحقق پیدا کرده است. همه باید احساس کنند که بدون هیچ ملاحظه ای، احقاق حق و ابطال باطل خواهد شد. شرط اول هم صلابت، استقلال قوه قضاییه، استقلال قاضی، عدم نفوذ جریانات سیاسی و عدم دخالت دستگاههای دیگر در قوه قضاییه است. بحمدالله امروز این معنا تأمین است و ما مشاهده می کنیم که رئیس محترم قوه با آگاهی از فقه و مفاهیم دینی و با دید عالمانه، همراه با رعایت جوانب شرعی، با مسائل قوه قضاییه برخورد می کنند.

دستگاه قضایی اسلام یکی از کارآمدترین دستگاههاست. ما احتیاجی نداریم که برای مواد قضایی یا قوانین لازم برای اداره دستگاه قضایی یا نحوه اجرای عدالت، از هیچ نظامی، از هیچ کشوری، از هیچ تمدن دیگری چیزی وام بگیریم. در اسلام همه چیز پیش بینی شده است. قوانین باید طبق مقررات اسلامی تنظیم و آماده شود و با جرم به هر شکلی

مقابله گردد.

این غلط است که اگر مجرم به يك مجموعه سیاسی وابسته باشد، باید در مقابل او کوتاه آمد؛ آن هم با این دلیل غیر محکمه پسند که اگر مجرمیت او مورد تأکید قوه قضاییه قرار گیرد، جنجال خواهد شد! قرآن کریم می فرماید «و ان یکن لهم الحق یأتوا الیه مذعنین»؛ اگر قضاوتی که می شود، برخلاف مصلحت آنها باشد، جنجال می کنند؛ اما اگر برطبق میل و نظر آنها باشد، آن وقت آن را می پذیرند. بعد می فرماید: «افی قلوبهم مرض». این قضاوت قرآن استدستگاه قضایی باید مورد اعتماد عموم مردم قرار گیرد، نه این که در صلاحیت و اقتدار و صلابت آن خدشه شود. البته برای رسیدن به این نقطه، تلاش، پیگیری، کار مداوم همراه با شجاعت و توکل به خدا لازم است، که انسان نشانه های آن را بحمدالله مشاهده می کند.

قوه قضاییه برای اداره خود، در درون خود دچار کمبود عناصر صالح نیست. بحمدالله در قوه قضاییه - بخصوص در این بیست سال اخیر - عناصر مؤمن، سالم، کارآمد، پرنشاط و جوان هستند؛ به قدری که بتوانند این قوه را به خوبی اداره کنند و برای مدیریت قوه، دستها و بازوها و سرانگشتهای کارآمدی باشند و کارها را سامان ببخشند. باید ان شاءالله از عناصر جوان و مؤمن و پرنشاط و با ایمان و معتقد به اسلام استفاده شود. بنده به آینده قوه قضاییه امیدوارم. البته از خدای متعال دائماً می خواهم که به رئیس محترم قوه قضاییه، مسؤولان عالی رتبه، قضات محترم، مسؤولان بخشهای مختلفی که کارهای سنگین بر دوش آنهاست و بعضاً مشاهده می شود که بعضی از آنها در تبلیغات مورد هجومهای غیرعادلانه و غیرمنصفانه ای هم قرار می گیرند، صبر و قوت بدهد و کمک کند تا بتوانند این بار سنگین را بردارند و خدا را از خودشان راضی کنند.

اساس قضیه این است که ما بتوانیم رضای الهی را کسب کنیم. اگر رضای الهی را تعقیب کردیم، آن وقت مصلحت مردم، خیر مردم و اجرای عدالت به آسانی برای ما میسر خواهد شد. اگر دنبال رضای خدا نبودیم - دنبال رضای این و آن بودیم - آن وقت کارها نابسامان خواهد شد و سامان کارها حاصل نخواهد گردید. امیدواریم که ان شاءالله ادعیه زاکیه حضرت بقیةالله ارواحنا فداه شامل حال همه شما باشد و مشمول کمک و اعانت الهی باشید و توفیق خدا شامل حالتان گردد و روزبه روز ان شاءالله شاهد پیشرفت و بهتر شدن و بهبود یافتن همه چیز در دستگاه قضایی باشیم. از این طریق ان شاءالله بسیاری از مشکلات و مفاصد اصلاح خواهد شد. والسلام علیکم و رحمةالله و برکاته